

Rolnummer 1626
Arrest nr. 68/2000 van 14 juni 2000

ARREST

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 52 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Brugge.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters G. De Baets en M. Melchior, en de rechters H. Boel, L. François, J. Delruelle, H. Coremans en M. Bossuyt, bijgestaan door referendaris B. Renauld, waarnemend griffier, onder voorzitterschap van voorzitter G. De Baets,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij vonnis van 19 februari 1999 in zake L. Beirnaert tegen de n.v. Westvlaamse Betonwerkerij en in zake D. De Ridder en P. De Block tegen de n.v. De Vreese & Simon, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 25 februari 1999, heeft de Arbeidsrechtbank te Brugge de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 52 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat de bescherming van de leden van de vakbondsafvaardiging die ermee belast is de opdrachten van de Comités uit te oefenen, welke dezelfde is als de bescherming van de personeelsafgevaardigden in de Comités, zoals die wordt bepaald in de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden, slechts aanvangt op de datum van het begin van hun opdracht - in de interpretatie dat deze opdracht pas begint vanaf hun aanstelling of vanaf de kennisgeving van hun namen aan de werkgever - en dus niet geldt voor de kandidaat-vakbondsafgevaardigden in ruime zin (waaronder degenen die zich kandidaat stellen voor aanduiding of verkiezing en degenen die reeds aangeduid of verkozen zijn maar wier namen nog niet aan de werkgever werden ter kennis gebracht of die nog niet werden aangesteld of aanvaard), en zodoende een ongelijkheid wordt geschapen in vergelijking met de kandidaat-personeelsafgevaardigden in de comités, wier bescherming reeds aanvangt uiterlijk 65 dagen vooraleer de werkgever door indiening van de kandidatenlijsten kennis krijgt van hun namen ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

L. Beirnaert, sedert 6 februari 1995 in dienst van de n.v. Westvlaamse Betonwerkerij, werd bij aangetekend schrijven van 8 april 1997 en met ingang van dezelfde datum, om 18 uur, ontslagen, zonder naleving van een opzeggingstermijn maar met uitbetaling van een opzeggingsvergoeding voor 14 dagen. Hij vordert van zijn werkgever onder andere een beschermingsvergoeding als (kandidaat-)vakbondsafgevaardigde.

D. De Ridder, sedert 16 augustus 1994 in dienst van de n.v. De Vreese & Simon, werd bij aangetekend schrijven van 8 april 1997 en met ingang van dezelfde datum, om 24 uur, ontslagen, zonder naleving van een opzeggingstermijn maar met uitbetaling van een opzeggingsvergoeding voor 14 dagen. Hij vordert van zijn werkgever een vergoeding wegens willekeurige afdanking.

P. De Block, sedert 1 juli 1992 in dienst van de n.v. De Vreese & Simon, werd bij aangetekend schrijven van 7 april 1997 en met ingang van dezelfde datum, om 18.30 uur, ontslagen, zonder naleving van een opzeggingstermijn maar met uitbetaling van een opzeggingsvergoeding voor 28 dagen. Hij vordert van zijn werkgever onder andere een beschermingsvergoeding als (kandidaat-)vakbondsafgevaardigde.

Volgens de werkgevers waren de ontslagen ingegeven door overwegingen van bedrijfseconomische aard en door het gedrag van de werknemers.

De werknemers brengen hun ontslag in verband met hun kandidatuur voor de vakbondsafvaardiging.

Op 13 maart 1997 stelden L. Beirnaert en P. De Block zich kandidaat. Op 4 april 1997 werd L. Beirnaert tot vakbondsafgevaardigde aangesteld en op 10 april 1997 werd daarvan kennisgegeven aan de werkgever. Inmiddels waren de genoemde werknemers reeds ontslagen.

In de betrokken bedrijven is de vakbondsafvaardiging, op grond van artikel 52, eerste lid, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, ermee belast de opdrachten van het comité voor preventie en bescherming op het werk uit te oefenen.

Krachtens artikel 52, tweede lid, van dezelfde wet genieten de leden van de vakbondsafvaardiging, wanneer die ermee belast is de opdrachten van het voornoemde comité uit te oefenen, dezelfde bescherming als de personeelsafgevaardigden in het comité, zoals die wordt bepaald in de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden.

Na te hebben vastgesteld dat de kandidaat-leden voor een vakbondsafvaardiging, wanneer die ermee belast is de opdrachten van het comité voor preventie en bescherming op het werk uit te oefenen, niet dezelfde bescherming genieten als de kandidaat-personeelsafgevaardigden voor het comité, stelt de Arbeidsrechtbank de hiervoor aangehaalde prejudiciële vraag.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 25 februari 1999 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 11 maart 1999 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 2 april 1999.

Memories zijn ingediend door :

- L. Beirnaert, wonende te 8200 Sint-Andries, Iepenlaan 20, D. De Ridder, wonende te 8370 Blankenberge, Perwijzepad 17, en P. De Block, wonende te 8301 Knokke-Heist, Consciencestraat 1, bij op 19 april 1999 ter post aangetekende brief;

- de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, bij op 20 april 1999 ter post aangetekende brief;

- de n.v. De Vreese & Simon en de n.v. Westvlaamse Betonwerkerij, beide met maatschappelijke zetel te 8380 Zeebrugge, Lanceloot Blondeellaan 1, bij op 21 april 1999 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 12 mei 1999 ter post aangetekende brieven.

Bij beschikkingen van 29 juni 1999 en 27 januari 2000 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 25 februari 2000 en 25 augustus 2000.

Bij beschikking van 13 januari 2000 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 2 februari 2000.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 14 januari 2000 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 2 februari 2000 :

- zijn verschenen :

. Mr. P. Tavernier, advocaat bij de balie te Brugge, voor L. Beirnaert, D. De Ridder en P. De Block;

. Mr. C. Persyn, tevens *loco* Mr. R. Crivits, advocaten bij de balie te Brugge, voor de n.v. De Vreese & Simon en de n.v. Westvlaamse Betonwerkerij;

. Mr. A. Lindemans, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers H. Coremans en L. François verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Standpunt van L. Beirnaert, D. De Ridder en P. De Block (de werknemers)

A.1. Volgens de werknemers heeft een strikte interpretatie van de in het geding zijnde bepaling tot gevolg dat een kandidaat-vakbondsafgevaardigde gedurende een bepaalde periode geen bijzondere bescherming geniet. De bepaling beoogt weliswaar voor vakbondsafgevaardigden in dezelfde bescherming te voorzien als voor personeelsafgevaardigden wanneer de vakbondsafvaardiging, bij gebrek aan een comité voor preventie en bescherming op het werk, ermee belast is de opdrachten van het comité uit te oefenen, maar die bescherming voor vakbondsafgevaardigden geldt naar het oordeel van de werknemers pas « vanaf het ogenblik dat zij hun mandaat uitoefenen ».

Om te vermijden dat de werkgever misbruik maakt van de preciaire toestand van een kandidaat-vakbondsafgevaardigde, menen de werknemers dat het algemeen principe van de in het geding zijnde bepaling aldus moet worden begrepen dat eenzelfde bescherming wordt verleend aan vakbondsafgevaardigden, niet alleen vanaf het ogenblik dat hun opdracht effectief een aanvang neemt doch, zoals voor personeelsafgevaardigden, vanaf hun kandidaatstelling. Ook wanneer geen verkiezingen plaatsvinden, gaat immers aan de aanstelling en het begin van de opdracht een preciaire periode vooraf.

Volgens de werknemers kan de in het geding zijnde bepaling geen verschil doen ontstaan op het stuk van de aanvang van de bijzondere bescherming. Die bescherming moet derhalve ingaan op het ogenblik dat de werkgever op de hoogte is van de kandidaatstelling en het bestaan van dat feitelijk element moet met alle middelen van recht kunnen worden bewezen.

Standpunt van de n.v. Westvlaamse Betonwerkerij en de n.v. De Vreese & Simon (de werkgevers)

A.2. De werkgevers stellen vast dat de ontslagbescherming voor vakbondsafgevaardigden geldt vanaf het begin van hun mandaat, dat de ontslagbescherming voor personeelsafgevaardigden geldt vanaf de vijftiendste dag vóór de sluiting van de kandidaatstelling en dat de bijzondere ontslagbescherming voor vakbondsafgevaardigden die met de opdrachten van het comité voor preventie en bescherming op het werk zijn belast, geldt vanaf het begin van hun opdracht.

Aangezien vakbonds- en personeelsafgevaardigden beiden tot de categorie van werknemers behoren en beiden per hypothese de taken van het comité op zich nemen, zijn de werkgevers van oordeel dat het om vergelijkbare categorieën gaat. Het verschil in behandeling zou op een objectief en pertinent criterium berusten : in het ene geval worden de desbetreffende taken uitgeoefend door een vakbondsafgevaardigde, in het andere geval door een verkozen lid van het comité.

De werkgevers omschrijven de vakbondsafvaardiging als de vertegenwoordiging van de categorie van werknemers. Binnen het kader dat bij collectieve arbeidsovereenkomst is vastgesteld, beslissen de werknemers in beginsel autonoom over de oprichting of installatie van een vakbondsafvaardiging en de aanwijzing van de leden ervan. De ontslagbescherming is ingegeven door de bijzondere rol en bevoegdheid van de vakbondsafvaardiging. De tegenstrijdige belangen van vakbondsafgevaardigden en werkgevers zouden groter zijn dan die van gewone werknemers en werkgevers. De ontslagbescherming gaat pas in bij de aanvang van het mandaat omdat de werknemers de leden van de vakbondsafvaardiging kiezen zonder dat de werkgever formeel op de hoogte is van de kandidaten.

De werkgevers omschrijven het comité voor preventie en bescherming op het werk als een inhoudelijk welomlijnd overleg- en beslissingsorgaan binnen de onderneming, bestaande uit vertegenwoordigers van werknemers en werkgever. De oprichting en samenstelling zijn bij wet geregeld. Vierjaarlijks worden verkiezingen georganiseerd waarvan de datum vooraf bij koninklijk besluit wordt bekendgemaakt. De ontslagbescherming is ingegeven door de bijzondere taak en bevoegdheid van de leden van het comité. De tegenstrijdige belangen van de personeelsafgevaardigden en de werkgever zouden verder reiken dan die van de gewone werknemers en de werkgever. De ontslagbescherming gaat in op de dertigste dag voorafgaand aan de aanplakking van het bericht dat de verkiezingsdatum vaststelt. Vanaf die bekendmaking kunnen gedurende vijftiendertig dagen kandidaturen worden ingediend. Aangezien de verkiezing « qua timing en organisatie leidt tot een in de tijd te duiden mobilisatie van kandidaten, was een welbepaalde retroactieve bescherming van deze kandidaten op zijn plaats ».

Het verschil in aanvang van de ontslagbescherming wordt volgens de werkgevers derhalve verantwoord door de verschillende wijze waarop de opdracht wordt toegewezen. Door de wijze waarop de comités tot stand komen, is een retroactieve bescherming opportuun; door de wijze waarop de vakbondsafvaardigingen tot stand komen, is een retroactieve bescherming niet opportuun. Aangezien de ontslagbescherming inhoudelijk dezelfde is, zou er een redelijke verhouding bestaan tussen het aangewende middel en het beoogde doel.

Standpunt van de Ministerraad

A.3. De Ministerraad wijst allereerst op een aantal verschillen tussen de vakbondsafvaardiging, enerzijds, en de ondernemingsraad en het comité voor preventie en bescherming op het werk, anderzijds :

- De ondernemingsraad werd ingevoerd door de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven. Het oorspronkelijke comité - het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen - werd ingevoerd door de wet van 10 juni 1952. De vakbondsafvaardiging werd ingevoerd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 van 24 mei 1971, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen. De juridische grondslag is derhalve verschillend.

- De leden van het comité en van de ondernemingsraad worden aangewezen via een verplichte en geïnstitutionaliseerde sociale verkiezingsprocedure, waarin de werkgever inspraak krijgt. Voor de verkiezing van de vakbondsafgevaardigden is niet voorzien in een wettelijk voorgeschreven procedure. Hun aanstelling gebeurt eenzijdig, eventueel na een verkiezingsprocedure, door de representatieve werknemersorganisaties. De werkgever wordt daarin niet betrokken.

- Een ondernemingsraad moet worden opgericht wanneer gemiddeld minstens 100 werknemers in de onderneming werkzaam zijn. Het comité wordt opgericht wanneer gemiddeld minstens 50 werknemers in de onderneming werkzaam zijn. Voor de oprichting van een vakbondsafvaardiging is het quorum afhankelijk van de collectieve arbeidsovereenkomst die in het betrokken paritair comité is afgesloten.

- De ondernemingsraad en het comité zijn overlegorganen in de onderneming, samengesteld uit vertegenwoordigers van werknemers en werkgever. De vakbondsafvaardiging is een orgaan dat enkel de werknemers vertegenwoordigt en dat hun eisen en verzuchtingen bij de werkgever kenbaar maakt.

- De ondernemingsraad heeft een algemene advies- en informatiebevoegdheid in economische, financiële en sociale aangelegenheden. De bevoegdheid van het comité is gericht op de gezondheid, de hygiëne en het algemeen welzijn van het personeel. De vakbondsafvaardiging heeft bevoegdheden inzake de arbeidsverhoudingen, de onderhandelingen met het oog op het sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten of akkoorden en de toepassing in de onderneming van de sociale wetgeving, de collectieve arbeidsovereenkomsten, het arbeidsreglement en de individuele overeenkomsten. Bovendien heeft de vakbondsafvaardiging een bevoegdheid inzake het oplossen van geschillen, individuele klachten en het ontvangen van informatie. Wanneer een onderneming geen ondernemingsraad of comité heeft, krijgt de vakbondsafvaardiging bijkomende bevoegdheden.

- Ook het statuut van de leden van de betrokken organen is verschillend. Vooral op het vlak van de bescherming tegen ontslag is er een verschil in draagwijdte. In de ondernemingsraad en het comité geldt die bescherming voor de kandidaten en de verkozenen; in de vakbondsafvaardiging geldt zij niet voor de kandidaten, maar enkel voor de afgevaardigden. In de ondernemingsraad en het comité geldt de bescherming reeds gedurende vijftien dagen voorafgaand aan de kandidaatstelling; in de vakbondsafvaardiging is de aanvang van de bescherming afhankelijk van het bepaalde in de sectoriële collectieve arbeidsovereenkomst, die doorgaans als beginpunt de datum bepaalt waarop de werkgever van de aanwijzing als vakbondsafgevaardigde kennis heeft gekregen. Ten slotte verschillen ook de inhoud van de bescherming en de sanctieregeling.

A.4. Gelet op de voormelde verschillen en op de eigen bestaansreden van de vakbondsafvaardiging en de ondernemingsraad en het comité, acht de Ministerraad het logisch dat, wanneer de vakbondsafvaardiging de functies van het comité uitoefent, enkel de effectieve leden van en niet de kandidaten voor die vakbondsafvaardiging bijzondere bescherming genieten. De wetgever zou zich daarvan bewust zijn geweest omdat hij uitdrukkelijk heeft gepreciseerd dat de bescherming aanvangt bij het begin van hun opdracht. Het is derhalve redelijk en objectief te verantwoorden dat de kandidaten voor de vakbondsafvaardiging, ook wanneer de vakbondsafvaardiging de functies van het comité waarneemt, niet beschermd zijn tegen ontslag. Het feit dat een kandidaat-vakbondsafgevaardigde niet beschermd is, zou uit het statuut van de vakbondsafvaardiging voortvloeien.

De Ministerraad refereert inzonderheid aan het verschil in verkiezingsprocedure. Voor het aanstellen van de vakbondsafgevaardigden is een verkiezingsprocedure geen wettelijk vereiste en wanneer het betrokken paritair comité in een verkiezing voorziet dan heeft de werkgever daarin geen inspraak. « Het is dan ook redelijk aan te nemen dat werknemers die gebeurlijk kandidaat waren in het kader van dergelijke interne verkiezingsprocedure, niet hoeven te worden beschermd, meer nog, het zou niet te verantwoorden zijn in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet om deze wel die bijzondere bescherming te geven, rekening houdend met de *ratio legis* en het eenzijdig karakter van de verkiezingsprocedure die verloopt in het kader van de reglementering m.b.t. de vakbondsafvaardiging. »

A.5. De Ministerraad merkt ten slotte op dat de vakbondsafgevaardigden die de functies van het comité uitoefenen inhoudelijk dezelfde bescherming genieten als de leden van de ondernemingsraad en het comité; enkel het beginpunt van de bescherming is verschillend.

- B -

B.1. Luidens artikel 49 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk moet in elke onderneming die gewoonlijk gemiddeld ten minste 50 werknemers tewerkstelt (in de mijnen, graverijen en ondergrondse groeven ten minste 20) een comité voor preventie en bescherming op het werk, opvolger van het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen, worden ingesteld. Dat comité is samengesteld uit afgevaardigden van de werkgever en van het personeel en heeft hoofdzakelijk als opdracht actief bij te dragen tot alles wat wordt ondernomen om het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk te bevorderen.

Artikel 52 van de voornoemde wet van 4 augustus 1996 bepaalt :

« Wanneer in de onderneming geen Comité is opgericht, is de vakbondsafvaardiging ermee belast de opdrachten van de Comités uit te oefenen.

In dat geval genieten de leden van de vakbondsafvaardiging, onverminderd de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomsten die voor hen gelden, dezelfde bescherming als de personeelsafgevaardigden in de Comités, zoals die wordt bepaald in de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden. Deze bescherming vangt aan op de datum van het begin van hun opdracht en eindigt op de datum waarop de bij de volgende verkiezingen verkozen kandidaten worden aangesteld als lid van het Comité. »

B.2. De prejudiciële vraag peilt naar de bestaanbaarheid van artikel 52 met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het de bescherming van de leden van de vakbondsafvaardiging die ermee belast is de opdrachten van het comité voor preventie en bescherming op het werk uit te oefenen, pas laat aanvangen op de datum van het begin van hun opdracht, waardoor « een ongelijkheid wordt geschapen in vergelijking met de kandidaat-personeelsafgevaardigden in de comités, wier bescherming reeds aanvangt uiterlijk 65 dagen vooraleer de werkgever door indiening van de kandidatenlijsten kennis krijgt van hun namen ».

B.3. De aan het Hof voorgelegde ongelijkheid betreft niet de verschillende bescherming van vakbondsafgevaardigden ten opzichte van personeelsafgevaardigden in een comité en evenmin die van kandidaat-vakbondsafgevaardigden in het algemeen ten opzichte van kandidaat-personeelsafgevaardigden voor een comité. Zij betreft uitsluitend de verschillende bescherming van een bijzondere categorie van kandidaat-vakbondsafgevaardigden, te weten diegenen die kandidaat zijn voor een vakbondsafvaardiging belast met de uitoefening van de opdrachten van het comité, ten opzichte van de kandidaat-personeelsafgevaardigden voor een comité.

Het Hof zal zijn onderzoek tot de ongelijke behandeling van de twee laatstgenoemde categorieën beperken.

B.4. Het behoort tot de beoordelingsbevoegdheid van de wetgever om de draagwijdte te bepalen van de bescherming die wordt verleend aan de werknemers die deelnemen of wensen deel te nemen aan de uitoefening van de opdrachten van het comité voor preventie en bescherming op het werk, zij het als lid van dat comité of als lid van de vakbondsafvaardiging die ermee belast is de opdrachten van het comité uit te oefenen.

Wanneer aan bepaalde categorieën van werknemers een bijzondere ontslagbescherming wordt verleend, behoort het evenwel tot de bevoegdheid van het Hof om na te gaan of die bescherming niet zonder redelijke verantwoording aan een vergelijkbare categorie van werknemers wordt onthouden.

B.5.1. Met een bijzonder stelsel van ontslagbescherming werd begonnen voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden (wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven), uitgebreid tot de kandidaat-personeelsafgevaardigden voor de ondernemingsraden (wet van 18 maart 1950 tot aanvulling van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven), overgenomen voor de personeelsafgevaardigden in en de kandidaat-personeelsafgevaardigden voor de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen (wet van 17 juli 1957 tot wijziging van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de arbeiders alsmede de salubriteit van het werk en van de werkplaatsen), steeds in overeenstemming met de bedoeling te voorkomen dat de werknemers « werden doorgezonden, van zodra het de werkgevers bekend werd dat deze bedienden zich

hadden laten voordragen als kandidaten van bepaalde syndicale organisaties voor de verkiezing der ondernemingsraden » (*Parl. St.*, Kamer, 1949-1950, nr. 174, p. 1).

B.5.2. Volgens de wet van 19 maart 1991 « houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsmede voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden » houdt die ontslagregeling in dat de personeelsafgevaardigden en de kandidaat-personeelsafgevaardigden slechts kunnen worden ontslagen om een dringende reden die vooraf door het arbeidsgerecht werd aangenomen, of om economische of technische redenen die vooraf door het bevoegd paritair orgaan werden erkend. Zij genieten dat voordeel vanaf de dertigste dag voorafgaand aan de aanplakking van het bericht dat de verkiezingsdatum vaststelt.

De kandidatenlijsten moeten uiterlijk de vijfendertigste dag na die aanplakking worden ingediend, zodat de kandidaten al vanaf vijftenzestig dagen vooraleer de werkgever door indiening van de kandidatenlijsten kennis krijgt van hun namen de bijzondere ontslagbescherming kunnen genieten.

B.5.3. Krachtens het in het geding zijnde artikel 52 van de wet van 4 augustus 1996 genieten de leden van de vakbondsafvaardiging die met de uitoefening van de opdrachten van het comité is belast, dezelfde bescherming als de personeelsafgevaardigden in het comité.

Doordat werd bepaald dat de bescherming van de vakbondsafgevaardigden slechts aanvangt op de datum van het begin van hun opdracht, geldt zij niet voor de kandidaat-leden voor een vakbondsafvaardiging die met de uitoefening van de opdrachten van het comité is belast.

B.6. De vakbondsafvaardiging is, in tegenstelling tot het comité voor preventie en bescherming op het werk, niet bij wet geregeld, maar bij een in de Nationale Arbeidsraad gesloten collectieve arbeidsovereenkomst, waarvan geen van de partijen de algemeenverbindendverklaring heeft gevraagd (C.A.O. nr. 5 van 24 mei 1971 betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen van het personeel der ondernemingen). Die collectieve arbeidsovereenkomst is van interprofessionele aard en laat aan de paritaire comités van de verschillende bedrijfstakken de nadere uitwerking omtrent de samenstelling en de bevoegdheid van de vakbondsafvaardiging evenals omtrent de keuze tussen een samenstelling bij aanwijzing dan wel bij verkiezing. De bescherming van de vakbondsafgevaardigden is eveneens in haar totaliteit conventioneel bepaald, zonder enig optreden van de overheid. De wil van de wetgever is duidelijk: het regelen van de desbetreffende aangelegenheid wordt aan de autonomie van de collectiviteit van de sociale partners gelaten.

Het door de verwijzende rechter aangebrachte verschil in behandeling vindt een verklaring in de juridische aard van het statuut van de vakbondsafvaardiging: het statuut van de personeelsafgevaardigden in het comité voor preventie en bescherming op het werk is geregeld bij wet, terwijl het statuut van de vakbondsafgevaardigden is geregeld bij overeenkomst tussen afgevaardigden van de werkgevers en afgevaardigden van de werknemers binnen het paritair comité.

De wetgever kan in redelijkheid niet worden verweten de bijzondere bescherming die de leden van de vakbondsafvaardiging genieten wanneer zij met de uitoefening van de taken van het comité voor preventie en bescherming op het werk is belast, pas te laten aanvangen bij het opnemen van de opdracht die de wet hun toekent en die anders is dan hun basisopdracht, die hun door de sociale partners is toebedeeld.

B.7. De prejudiciële vraag moet ontkennend worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 52 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet in zoverre het de ontslagbescherming voor de leden van een vakbondsafvaardiging die met de uitoefening van de opdrachten van het comité voor preventie en bescherming op het werk is belast, pas laat aanvangen op de datum van het begin van hun opdracht.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 14 juni 2000, door de voormelde zetel, waarin rechter H. Coremans voor de uitspraak is vervangen door rechter A. Arts, overeenkomstig artikel 110 van de voormelde wet.

De wnd. griffier,

De voorzitter,

B. Renauld

G. De Baets